

Diagnosi dels paisatges productius de la ciutat de Mataró per a l'activació de noves economies

Àngel Remacha Grimal, Ajuntament de Mataró

És indiscutible que les polítiques de desenvolupament econòmic, especialment a escala local, han estat objecte d'una important evolució en els darrers temps per la incorporació de nous escenaris, nous contextos, noves correlacions, nous reptes... que requereixen de nous enfocaments i noves formes de conceptualitzar i d'abordar.

Per afrontar el canvi de model i generar oportunitats que puguin afavorir el progrés i el posicionament econòmic de la ciutat des d'aquesta perspectiva innovadora a Mataró hem creat l'Oficina de Desenvolupament Econòmic (OSDE), integrada a la Direcció de Promoció Econòmica, i que complementa la cartera de serveis ja consolidada d'ocupació, promoció de ciutat i comerç. Tot integrant tots tres, amb els seus respectius ecosistemes, una mirada holística i coordinada del conjunt de les polítiques de promoció econòmica al municipi.

Un dels projectes recents de l'OSDE ha estat dur a terme, amb el suport de la Diputació de Barcelona, un treball innovador: *Diagnosi del paisatge productiu de la ciutat de Mataró per integrar-lo en la planificació, gestió i avaluació de les polítiques de desenvolupament econòmic local* que ha de permetre obtenir una nova perspectiva sobre la realitat i potencialitat de projecció dels nostres sectors productius, i les seves connexions amb d'altres àmbits de la política municipal com l'urbanisme, el patrimoni, l'entorn natural, etc. Per tant, esdevé una oportunitat per a la detecció de noves cadenes de valor, de noves possibilitats d'inversió o de generació de filons ocupacionals, per exemple.

Metodologia

La base d'aquesta anàlisi és entendre el paisatge no únicament com un simple entorn físic o com un actiu sempre extern al procés de creació de valor econòmic, sinó com un contenidor de 'valors'. Uns valors del paisatge que poden rebre la consideració de 'recurs' pel que fa al desenvolupament econòmic local. En definitiva, concebre el conjunt dels paisatges, no només els que hem identificat tradicionalment com a clarament generadors d'activitat econòmica (comercials i de serveis, industrials, ...), com a espais productius; com a infraestructura econòmica del territori.

La proposta metodològica i conceptual d'aquest treball té com a principi bàsic entendre el paisatge, en sentit ampli, com un element catalitzador de noves situacions econòmiques, ambientals, socials i culturals. Amb aquesta perspectiva, es detecten interaccions i relacions entre el paisatge i les diferents economies estratègiques potencials, també anomenades economies de color. Com a resultat d'aquest esquema podem obtenir el potencial d'activació econòmica del nostre municipi a partir d'aquestes relacions que passen a tenir un caràcter estratègic, i que es configuren en base als diferents paisatges productius.

Mataró esdevé el municipi que aterra per primer cop aquesta metodologia en un entorn local de la província de Barcelona, i que la Diputació de Barcelona havia realitzat l'any 2022 de forma més generalista pel conjunt de la demarcació.

Fases del treball

1. Economies de color. En l'actualitat, es comença a parlar cada vegada més del reconeixement de les anomenades «economies de color», una manera d'identificar àmbits estratègics del desenvolupament local a través d'una codificació temàtica. En total, se'n reconeixen sis. L'economia verda fa referència a activitats que incorporen la sostenibilitat, la resiliència i la protecció davant el canvi climàtic. L'economia blava posa el focus en tot allò relacionat amb els recursos hídrics, el cicle de l'aigua i la seva gestió circular. L'economia groga integra la innovació, la digitalització, la tecnologia i la recerca com a motors de progrés. L'economia taronja inclou la cultura, la creativitat, el coneixement i la valorització del patrimoni. L'economia platejada està vinculada al consum de la població sènior, l'àmbit de les cures i l'empoderament de les persones grans. Finalment, l'economia turquesa se centra en la salut, el benestar i la pràctica esportiva com a actius de desenvolupament. Aquesta classificació ajuda els ajuntaments a identificar fortaleses i oportunitats pròpies del territori amb una mirada estratègica.
2. Valors del paisatge. En el cas de Mataró, l'anàlisi a escala local parteix de la identificació de diversos elements clau. Així, es tenen en compte els valors paisatgístics presents al territori, que inclouen dimensions ambientals i ecològiques, històriques, productives, estètiques, socials i simbòliques. Aquests valors s'observen sobre diferents tipus de paisatge, com ara els espais urbanitzats —que comprenen àrees urbanes, periurbanes i suburbanes—, els paisatges antropitzats —com els entorns agraris i el litoral costaner— i els paisatges naturals humanitzats, com ara zones forestals i espais protegits. L'anàlisi es focalitza especialment en tres unitats de paisatge: el Baix Maresme (UP.22), la Serra de Marina (UP.20) i els espais d'especial protecció, com són els espais agrícoles del Maresme i de la Tordera. Aquesta aproximació permet entendre les dinàmiques territorials i les potencialitats de desenvolupament a partir de les característiques pròpies del paisatge local.
3. Avaluació estratègica. Es realitza un DAFO paisatgístic a escala local per cadascun dels paisatges tipològics, i anàlisi dels diferents elements que els configuren. En el conjunt de l'estudi, i de forma més destacada en aquesta fase, s'han tingut com a referència de contrast els indicadors i eina MesuraDEL de la Diputació de Barcelona, específicament el de Mataró en l'àmbit del paisatge i patrimoni.
4. Detecció dels potencials d'activació de «noves» economies. A partir de l'aplicació de la metodologia de càlcul establerta per l'Observatori de la Urbanització de la UAB hem pogut identificar la intensitat de relació estratègica i sinergies entre les sis economies de color i els paisatges productius a Mataró. És a dir, conèixer el recorregut encara existent per a activar cadascun dels paisatges.

Un treball amb més valor

Més enllà dels resultats operatius d'aquest treball tot oferint-nos una important diagnosi per a orientar les nostres prioritats futures d'activació econòmica de la ciutat s'han obert, sense ser l'objectiu inicial del mateix, una interessant possibilitat de realitzar altres lectures o aplicar noves mirades, potser de caire més estratègic, sobre el seu contingut. Oportunitats d'anàlisi diferencials i novedoses sobre polítiques públiques locals, projectes, iniciatives i els seus marcs estratègics de referència, com són el Pla de Mandat 2023-2027, el Pla d'Acció Local-Mataró Agenda 2030 o, a nivell global, els propis ODS.

Ens permet la possibilitat de generar un nou relat sobre el desenvolupament econòmic local i fins i tot nous models de governança sota la perspectiva holística i de connexió d'aquest nou concepte i mirada sobre la productivitat local.